

Булгакова О.В., к.е.н., доцент
Донецький державний університет внутрішніх справ

АНТИКОРУПЦІЙНИЙ МЕНЕДЖМЕНТ В СИСТЕМІ АНТИКРИЗОВОГО УПРАВЛІННЯ

Корупція як системна проблема сучасного суспільства в різних сферах чинить негативний вплив на функціонування суб'єктів господарювання та економіку держави у цілому, оскільки здатна пронизувати всі ланки системи управління та призводить до значних порушень нормального функціонування соціально-економічної, морально-етичної та політико-правової системи.

На рівні суб'єктів господарювання явища корупції створюють як зовнішні так і внутрішні передумови виникнення кризового стану такого підприємства. Як складова зовнішнього середовища корупція постає чинником, який створює високі ризики підприємницької діяльності. В той же час, корупція як внутрішній фактор характеризує систему управління як слабо керовану. Корупція виникає тоді, коли система управління в організації є недостатньо зрілою, щоб працювати тільки на ті цілі, для яких була створена ця організація. Так, замість основного продукту (цінності) для свого клієнта, хвора на корупцію організація створює побічний продукт. Побічним продуктом у цьому контексті є задоволення «приватного інтересу» (як матеріального, так і нематеріального характеру) особи, яка є частиною цієї організації. Корупційні дії спричиняють зростання підприємницьких витрат у зв'язку з хабарництвом, порушують принципи справедливості та добросовісної конкуренції на ринку. [1]

Отже корупцію потрібно розглядати як чинник, який призводить до кризового стану підприємства. Кризовий стан підприємства потребує запровадження антикризового управління як системи розроблених та рекомендованих до впровадження заходів, методів та процедур, які дозволять стабілізувати фінансово-господарську діяльність в контексті підвищення рівня економічної безпеки [2].

Своєчасне запровадження дієвого антикризового механізму орієнтованого на забезпечення керованості системи управління підприємством, як елементу підвищення економічної безпеки,

дозволить уникнути подальшого розвитку кризи. [2]

Антикризовий механізм – це сукупність своєчасних заходів, способів та процедур, які слід запровадити у діяльність господарюючого суб'єкта за для виходу із кризового стану. [1]

Однією з головних проблем для системи управління підприємствами є необхідність впровадження антикризових механізмів. При цьому організація таких механізмів повинна враховувати специфіку діяльності підприємства. Керівники підприємств і менеджери різних рівнів мають проводити діагностику фінансового стану підприємства та розробляти антикризові програми для уникнення можливого банкрутства. Одним з дієвих інструментів виведення підприємства з кризи можна вважати антикорупційний менеджмент.

Антикорупційний менеджмент організації – це важлива частина сучасного ефективного менеджменту організації, яка прагне забезпечувати власний сталий розвиток. Реалізація принципів антикорупційного менеджменту в загальну систему управління спрямоване на довгострокове забезпечення ефективності управління, а також зміцненню репутації будь-якої організації в цілому. [3]

Завдання забезпечити операційне управління всією організацією покладається на її керівника. Стратегічне завдання ефективного керівника будь-якого рівня – забезпечити ясність цілей діяльності організації, мотивувати і спрямовувати співробітників до реалізації місії організації та створювати умови для втілення стратегії, орієнтованої на довготерміновий успіх. Запобігання корупції та побудова доброчесного середовища є невід'ємним компонентом такої стратегії.

Література

1. Одношева О.В., Міньковська А.І. та ін.. Антикризове управління як елемент удосконалення системи економічної безпеки в сучасних умовах. *Економіка та суспільство*, вип. 49, 2023. <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-49-9>
2. Нежива, М., Мисюк, В., Негоденко, В. Антикорупційний комплаєнс: нові правила ведення бізнесу. *Економіка, управління та адміністрування*, (2(108), (2024), С. 92–102. [https://doi.org/10.26642/ema-2024-2\(108\)-92-102](https://doi.org/10.26642/ema-2024-2(108)-92-102)
3. Розбудова доброчесної та ефективної організації: посібник для керівника. Офіційний сайт НАЗК. URL: <https://sumska.land.gov.ua/wp-content/uploads/2016/04/posibnyk-rozbudova-dobrochesnyh-organizaczi.pdf>